

GAZETA LWOWSKA

www
Biblioteka Legiell A

Wychodzi codziennie wieczorem.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorążczyzny 31. (Tel. 179).
Adres Administracji: Lwów, ul. Podwale 3. (Tel. 72).

Cena
pojedynczego
egzemplarza

15 gr.

Na dworcach
kolejowych

18 gr.

Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI

Telefon Redaktora Naczelnego 230.
Telefon domowy Redaktora Naczelnego 192.

Spoliczkowany pacyfizm

Lwów, 20 października.

Na konferencji genewskiej, tuż przed upadkiem Mac Donalda zakończonej, Anglja reprezentowała skrajnie pacyfistyczny kierunek. Wolą jej było stanowczą, pchnąć sprawę rozbrojenia na tory praktyczne, w rzekomym przeświadczeniu, że wystarczy nakłonić świat do rzucenia broni, by zapanował spokój powszechny.

Tezie Mac Donalda sprzeciwiła się wśród obrad Ligi Francja, słusznie rozuwając, że rozbrojenie wyprzedzić powinien pakt gwarancyjny. Naprzód rękojmia, iż nie będzie napadów, a dopiero potem rozbrojenie — oto pogląd francuski, gdy Anglja budować chciała gmach pokoju, poczynając od dachu, od rozbrojenia. Załatwiono sprawę kompromisowo — na później ją odkładając. Dnia 17 listopada zbierze się Liga ponownie, by próbować przyobleczenia utopji w kształty realne.

Jak dalece ona jest utopią, wykazują zdarzenia najnowsze. Ta sama Anglja, która podjęła się orędownictwa wobec pacyfizmu, została — prawdziwa ironja losu — zmuszoną w praktyce podeptać teorię, spoliczkować pacyfizm. Każdy policzek jest bolesny, ale najboleśniejszy chyba — wymierzony ręką przyjaciela. To też wymownie niż wszystkie „contra“ z rozumowań wysnute, rozprawi się z pacyfizmem na najbliższej sesji Ligi narodów rzeczywistość.

Polityka angielska ma obecnie do zgryzienia dwa nielada orzechy.

W Egipcie, który odzyskał pozorną niepodległość, wre żywiołowy ruch ku nadaniu jej form konkretnych, ruch ku osiągnięciu niepodległości istotnej. Celem załatwienia sprawy po dobru, wyprawił się do Londynu Zaglul pasza. Niedługo jednak zagrzeł tam miejsce. Żądania egzotycznego gościa przedstawiały się następująco: Anglja odwoła z Egiptu swe załogi wojskowe, wycofa doradców prawnych i finansowych, zręcznie się opieki nad mniejszościami narodowymi w Egipcie i nad cudzoziemcami, wreszcie — wyda z rąk kanał Suezki!

Ten ostatni przedmiot mocą swego znaczenia wysunął się na czoło konferencji. Zaglul pasza rozumuje, że jeśli umowa z r. 1888 nie ma być bezwartościowym świadkiem, o kanał Suezki należy centralizować. Skoro zaś ma to stać się, winien ustać protektorat angielski. Egipt nie żąda przyznania mu żadnych praw szczególnych nad kanałem, żąda tylko, by opiekę nad nim poruczone Lidze narodów.

Trudno zaprawdę wymyślić lepszą sposobność dla zademonstro-

Stan oświaty w Sowietach.

Z 76.000 SZKÓL LUDOWYCH POZOSTAŁO 19.000. — SZKÓŁ ŚREDNICH Z 3.700 POZOSTAŁO 2.200. — „MLODSZA GENERACJA UCZODZI Z POD NASZYCH WPŁYWÓW“ — TWIERDZI LUNACZARSKI, PRZYCZYNY UPADKU OŚWIATY.

(Telefonemat własny „Gazety Lwowskiej“).

Porogranicze sowieckie,
20 października.

Z Moskwy donoszą: W związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego ogłoszono najnowsze urzędowe dane o stanie „oświaty ludowej“ na terenie państwa sowieckiego. Dane te mówią zanadto wyraźnie o tem do jakiego stopnia ruin i zniszczenia doprowadził „rząd robotniczo-włściański“ oświatę i kulturę rosyjską.

Oto niektóre wymowne cyfry: Przed panowaniem bolszewików na terenie Rosji istniało 76.000 szkół początkowych z ogólną ilością uczniów sześć milionów, obecnie ilość tych szkół zmniejszyła się do 49 tysięcy (z kontyngentem uczniów 3.7 mil.). Cyfry te wykazujące redukcję ludowej oświaty o połowę, są jednak tylko nominalne, faktycznie zaś połowa tych „nominalnych“ szkół zostaje przez cały rok szkolny nieczynną z powodu braku lokali, opalu itd. Ilość szkół średnich również zmniejszyła się za ten czasokres z 3.700 do 2.200, przytem większość posad nauczycielskich nie jest obsadzona. Łatwo to jest do zrozumienia, gdy przypomnimy, że średnia gaża miesięczna nauczyciela (przytem — ukwalifikowanego — z punktu widzenia komunistycznego) wynosi 10 rubli, t. j. 24—25 złp., przytem płatnych zwykle... po upływie kilku miesięcy. —

wania szczerego pacyfizmu i rzetelnej troski o prawa Ligi narodów. A jednak Anglja... nie skorzystała z tej sposobności. Wystarczyło wymienienie dezyderatów egipskich, by rokowania zostały zerwane. Pacyfizm Mac Donalda nie zdołał przetrzymać pierwszej zaraz próby ogaiowej, a Zaglul pasza w interwiewie odgraża się, że jeśli Anglja nie zmięknie rząd egipski chwyci się „najostrzejszych środków“.

Tymczasem Anglja zmięknąć nie może. Nie chodzi tu już o sam tylko autorytet wielkobrajtyjskiego imperjum. Wypuszczenie Egiptu z rąk, zręcznie się „protektoratu nad kanałem Suezkim obaliłoby tak mozolnie stworzone, takimi ofiarami zdobyte i tak zazdrośnie strzeżone wielkie dwie drogi, łączące Anglję — tu z południowymi kończynami Afryki, z Kapsztatem, tam z cesarstwem Indji. Cała potęga W. Brytanji s angłały wówczas pod znakiem zapytania. Tak

Bardzo często „zalegają“ gaże nauczycieli cały rok i więcej. W niektórych guberniach pensja nauczyciela wynosi tylko 6—8 rubli miesięcznie skazując nauczycieli na śmierć głodową w dosłownym znaczeniu. Nie lepiej „płatni“ są profesorowie wyższych zakładów naukowych. Dyrektor światowej sławy obserwatorium Pułkowskiego dostaje miesięcznie... 40 rubli, czyli 90 złp. Rząd ciągle a systematycznie redukuje kredyty na cele oświatowe, a dotacje z funduszków samorządowych również nie wpływają. Wytworzyła się — twierdzi autor rządowego sprawozdania — „sytuacja bez wyjścia“. „Młodsza generacja uchodzi z pod naszej władzy i wpływów. Nawet dział kinoteatrów, — które w Rosji również podwładne są komisariatowi oświaty — przechodzi „ciężkie przesilenie“ — ciągle znikają z widowni z powodu nadmiernego obciążenia podatkowego.

Lud. komisarz oświaty Lunaczarski, który właśnie doprowadził do tego okropnego stanu, obecnie usiłuje zrzucić z siebie odpowiedzialność za wywołanie „katastrofy oświatowej“, twierdząc zarazem, że winę winni ponieść inni działacze rządu sowieckiego, którzy lekceważyli znaczenie i rolę oświaty i jej głównego czynnika-nauczyciela...

więc zawiesić będzie trzeba na kołku teoretyczny pacyfizm, a gdyby tak wypadło, na argumenty Egiptu odpowiedzieć zademonstrowaniem siły pięści.

Mniej więcej podobnie rzecz ma się ze sprawą Mossulu. Traktat lozański nie na wiele się przy-

dał. Korzystając z osłabienia pozycji angielskiej w Mezopotamji Tu cja chwyciła się taktyki uprawianej przez sowety i zorganizowała bandy dyweyjne, nieustannie niemi zaprzatające nieliczne załogi angielskie. Oficjalnie rząd turecki z ruchawką tą nie ma nic wspólnego ale fikcja ta utrzymać się nie da.

Tu również interesy angielskie zostałyby poważnie zagrożone, gdyby Anglja zdecydowała się na uczyni nie zadanie słusznym żądaniem strony przeciwnej. Wielkie złoza naltowe aż proszą się o zagrabienie eksploatacji przez przemysłowców angielskich. Nierównie ważniejszym jeszcze jest samo położenie Mossulu na drodze do Indji, a z tej drogi Anglja nie może dać się zepchnąć.

Na razie zatarg z powodu Mossulu zażegnany został dzięki przedłożeniu go przez Turcję Lidze Narodów i dzięki zgodzie Angli na to, by go Liga wzięła pod obrady.

Jakkolwiek jednak Liga poweźmie w tej sprawie decyzję, Anglja będzie musiała twardo bronić praw swych, mimo, że ze stanowiska teorii — pojęcie „minimum ius“ i „summum iniuria“ pokrywają się w tym wypadku najzupełniej.

Mac Donald, wiadomo, ubolewał na konferencji genewskiej z powodu, że powtórzyły się nowe ogniska zaniepokojenia w Europie i tym sposobem pokój nie może odetchnąć pełną pierśią. Jeśli szło o to, aby odwrócić uwagę od spoliczkowania pacyfizmu przez Anglję na dalekich obszarach innych części świata, gdzie rozegra się przyszła kampanja o nowy jego układ — było to grzeczne pominięcie. Nie zmieniło ono jednak faktu, a zdarzenia z całą brutalnością wykazują, jak dalece jeszcze do tego by można było marzyć o rozbrojeniu. Narzucać tę tezę innym, samemu zaś ją gwałcić — nie sztuka. Na szczęście jednak świat postąpił o tyle przynajmniej naprzód, że i narzucenie takie nie da się już dzisiaj przeprowadzić efektywnie.

Reforma kalendarza prawosławnego.

WAŻNE OBRADY PRZEDSTAWICIELI KOŚCIOŁÓW PRAWOSŁAWNYCH BALKAŃSKICH W BUKARZSZNIE. — KOŚCIOŁ RUMUŃSKI MA UZYSKAĆ PRZODUJĄCE STANOWISKO. — SENSACYJNY WNIOSEK DRA ISPIRA.

(Korespondencja własna „Gazety Lw.“).

Bukareszt, 18. października.

(m). Niezwykle ważnym zdarzeniem na terenie półwyspu bałkańskiego jest reforma kalendarza prawosławnego, o której doniosły depesze. Mianowicie przed upadkiem prawosławnej Rosji i przez rozłam, jaki nastąpił pod rządami bolszew-

ekimi w kościele rosyjskim prawosławnym, kościół ten, który miał dotychczas wpływ na Wschodzie, utracił najzupełniej wszelką powagę i znaczenie. Patriarchat konstantynopolitański „ekumeniczny“ wraz z najmniejszym synodem od lat dziesiątków coraz bardziej zeszedł do

zrędu kościoła tylko grecko-narodowego. a w nowej Turcji najzwyklej stracił na znaczeniu.

Okoliczności te sprawiają, że kościół prawosławny rumuński, jako kościół obecnie najliczniejszego narodu prawosławnego (nowa Rumunia liczy około 13 do 14 milionów prawosławnych na 17 milionów mieszkańców), siłą rzeczy powołany jest do przodowniczego stanowiska w świecie prawosławnym. Czuje to też cały Wschód prawosławny, który dotychczas zwracał oczy ku Moskwie i ku prawosławnemu caryzmowi. Oczywiście tego objawem jest wizyta, którą złożył Rumunji patriarcha prawosławny jerozolimski Damianos. Przyjmowano go z donorami książęcymi. Przybyli na ten zjazd przedstawiciele kościołów: serbskiego, bułgarskiego, albańskiego, greckiego i tureckiego (tj. patriarchy konstantynopolańskiego).

Ciekawe są postulaty, wysunięte i bronione na zjeździe przez delegatów rumuńskich. Sprawozdawca p. dr. Ispir zażądał stworzenia w Bukareszcie silnego międzynarodowego prawosławnego patriarchatu w miejsce obecnego bezsilnego w dawnym Bizancjum. Najważniejszy był wniosek profesora z Cluj p. Onisifora Giubu. Zaproponował on mianowicie, aby przyszedł kongres zajął się sprawą zjednoczenia wszystkich kościołów chrześcijańskich, a więc i kościoła katolickiego. Zjazd nie powziął w tych sprawach żadnych konkretnych uchwał, odkładając je do przyszłych zebrań.

BANDY BOLSZEWICKIE W Bessarabji.

Bukareszt, 19 października. (Tel. J. L.) Wczoraj w okolicach Tataruniar w Bessarabji pojawił się szereg bolszewickich bandytów i stoczył walkę z oddziałami wojskowymi. Bandy zostały rozprószone, pozostawiając 10 zabitych i 1 rannego. Wojsko nie poniosło żadnej straty. Śledztwo wyjaśniło, że szajka ta była pozostałością bandy, która napadła na wieś Tatarhunar.

„Liga Narodów nie może rozstrzygnąć kwestji wileńskiej”.

CZY SPRAWĘ WILEŃSKĄ MOŻE ROZSTRZYGNĄĆ PRZYMIERZE NIEMIECKO-LITEWSKO-SOWIECKIE. — NIEMCY ŻYCZĄ SOBIE NIEZALEŻNEJ LITWY Z WILNEM.

Kowno, 18 października. (Tel. G. L.) Subsydowany przez kółka niemieckie dziennik „Litaunische Rundschau” zamieszcza artykuł o sprawie wileńskiej i zagranicznej polityce Litwy. Kwestji wileńskiej — zaznacza dziennik — Liga Narodów rozstrzygnąć nie może. Co do kwestii aliansów Litwy, to niektóre kółka litewskie uważają, że kwestję wileńską może rozstrzygnąć przymierze niemiecko-litewsko-sowieckie, jednakże Galwanuskas nie chciał dążyć do tego celu, co z punktu widzenia niemieckiego zasługiwało na

pochwale. Niemcy życzą sobie niezależnej Litwy z Wilnem, jednakże alians z Niemcami wtrąciłby Litwę do rządu państw występujących przeciw Entencie, co — jak zaznacza dziennik — nie leży ani w interesie Niemiec, ani Litwy. Kwestia kłajpedzka strzeże obecnie oba państwa przez zawarciem bliższego porozumienia. Również alians polsko-litewski, którego wyniki byłyby nie mniej bezsensowne jak alians litewsko-niemiecki, nadawałby Litwie pewne charakterystyczne piętno.

NAJWYŻSZE ODZNACZENIA KOŚCIOŁA PRAWOSŁAWNEGO DLA KRÓLA JERZEGO.

Białogród, 19 października. (Tel. G. L.) Król przyjął wczoraj delegację patriarchy jerozolimskiego Damianosa. Kie ującej delegację metropolita wręczył królowi złoty krzyż strażnika grobu Chrystusowego stanowiący najwyższe odznaczenia kościoła ortodoksyjnego.

KONFERENCJA MINISTRÓW SKARBU PAŃSTW SPRZYMIERZONYCH ODROZCZONA.

Paryż, 19 października. (Tel. G. L.) Z końcem października mają się zebrać w Paryżu ministrowi finansów państw sprzymierzonych, celem dokonania reparacji rocznych płać, uzyskanych w związku z planem Dawesa, jakoteż p. działu sum pobranych na rachunek sprzymierzonych przez rząd francuski w czasie okupacji Ruhry. Stany Zjednoczone przysłały również przedstawiciela. Konferencja zostanie jednak opóźniona wskutek wyborów angielskich.

Chronika telegraficzna.

— Król Jerzy angielski zatwierdził oficjalny program uroczystości rocznicy zwycięstwa brytyjskiego. Program przewiduje uroczystą ceremonię przy grobie Nieznanego Żołnierza i tradycyjne dwie minuty namysłu i milczenia, oraz przerwę w komunikacji w Wielkiej Brytanji i w całym imperjum.

— „Matin” donosi, że Morgau i jego koledzy wydali wczoraj obiad, w którym wzięli udział Herriot i Clementel.

— „Chicago Tribune” donosi z Hong Kong: Dwie amerykańskie kanonierki zostały wysłane do Kantonu na skutek doniesienia konsula amerykańskiego, że życie cudzoziemców jest zagrożone z powodu walk i anarchii.

— Dyrekcja zakładów w Friedrichshafen zaprzecza pogłoskę, podanej przez dzienniki, jakoby miały tam być zbudowane sterowce dla Francji.

— Sytuacja pogarsza się. Około 5000 ludzi, pochodzących z armii Czeckiej, pozabawionych żywności, rozbiło się na grupy i rozpoczęło rabunek w okolicy Bandy te okopały się w pobliżu obszarów, pozostających pod zarządem międzynarodowym.

— „Ceske Slovo” donosi, że przysłała czeska pożyczka w Ameryce wynosić ma łącznie 30—50 milj. dol.

— Na skutek opróżnienia Dortmundu przez okupacyjną władzę, prezydent rządu westfalskiego wydał odezwę, podkreślając fakt wycofania wojsk francuskich.

Feljeton „Gazety Lwow.” z d. 21. X. 1924

Z SALI KONCERTOWEJ.

Cykl koncertów abonamentowych. — Koncert Artura Rubinsteina — Koncert „Kwartetu Tryjesteńskiego”.

Lwów, 20. października.

Pod dobrym znakiem rozpoczął się nowy sezon koncertowy. Artur Rubinstein dał publiczności pełnię wrażeń artystycznych i ściągnął rzeszę całe do sali Tow. muzycznego, która po raz pierwszy od dłuższego czasu była tak gwarna, ruchliwa i odświeżona. Oby to było pomyślną wróżbą dla nowego sezonu, który dzięki inicjatywie mistrzowskiego dyrektora Türka zapowiada się naprawdę imponująco. Ołbrzymie żółte afisze uginają się pod „wielkościami”, które w najbliższych tygodniach przesuną się przez deskę estrady Tow. muzycznego. Rej wiodą instrumentalisci, wśród których czytamy wiele obiecujące nazwiska pianistów: Rubinsteina, Siroty, Eisenberga, skrzypków: Marteau’a i Flescha, oraz wiolonczelistów: Mainardi’ego i Feuermann’a, żywił wokalny reprezentują dwie śpiewaczki: primadonna opery wiedeńskiej Kiurina, oraz nasza nie-

zrównana pieśniarka Szymanowska. Nie zapomniano również o dziale muzyki kameralnej, poświęcając jej trzy wieczory. Tak więc całość obmyślano sprawnie i rozumnie, z troską o zaspokojenie wybrednych gustów publiczności lwowskiej. Należy zaznaczyć, iż to cząstka zaledwie przedsięwzięcia, wymieniony bowiem szereg koncertów składa się na pierwszy cykl, po którym pójdą niezawodnie dalsze.

Wracając do inauguracyjnego wieczoru wypada zaznaczyć, iż uwieczniony był on najpełniejszym sukcesem. Nie dziwnego — wszakże przy fortepianie zasiadł jeden z najznakomitszych pianistów współczesnych — Artur Rubinstein. Szereg lat upłynął od czasu, gdy po raz ostatni słyszałem wznoszącego się wówczas wysoko ku zawrotnym wyżynom sławy artysty. Był wówczas w pełni sił młodzieńczych, wybuchających w temperamentie bujnym, żywiołowym, miejscami nieokielznanym. Porywał nim i zniechęcał słuchaczy, podziwiających fenomenalnego technika, który potrafił jednak od czasu do czasu ukazać poważne, skupione, przedwczesne może nawet dojrzałością zasnute oblicze... Lata zrobiły swoje... Bujny

temperament ostygł, umiarkował się, i ustąpił ujęty w karby rozważliwej, która wycisnęła swe piętno na grze prawdziwie męskiej i opornawczej. Dlatego słucha się jej z pełnym przekonaniem nawet wówczas, gdy koncepcja odbiega od intencji kompozytora i ujawnia aż nadto daleko idącą indywidualność odtwórcy. Słucha się więc z pełnym przekonaniem, że tak być musi — plan bowiem zasadniczy przeprowadzony jest konsekwentnie, a idea główna zachowana. Mam na myśli niektóre utwory Chopina, odbiegające w interpretacji Rubinsteina od przyjętego zwyczaju, w wykonaniu jednak potężne i skończone. Mimo wszystko jednak zajęte Chopin w pełni temperamentu artystycznego pianisty miejsce dał. Bliższy jest mu Schumann (idealna wprost interpretacja „Karnawału”) — najbliżsi modernisci. Przed laty uchodził Rubinstein za jednego z najlepszych odtwórców Szymanowskiego. Brał też udział w kompozytorskich wieczorach Koryfeusza polskich modernistów zagranicą.

Dziś rozszczężył swe zamiłowanie naczalą plejadę „uczonych” Francuzów, Hiszpanów i innych, dając publiczność w drugiej części

MIEDZYKARODOWA ENTENTA

Blu ogno sur Mer 18. października. (Tel. G. L.) Stronnictwo radykalne i zbliżone partje demokratyczne utworzyły organizację pod nazwą międzynarodowej ententy, mającą na celu ułatwienie współpracy stronnictw mających te same poglądy co do współdziałania w sprawie ustalenia ostatecznego pokoju w Europie oraz przyczynienia się w miarę możliwości do stosowania a bitrażu. Utworzony został komitet wykonawczy z przewodniczącym Bussson (Francja), sekretarzem generalnym R. v. indsem (Dania). Następny kongres został zwołany do Kopenhagi na nr. 1925.

HERBETTE AMBASADOREM FRANC. W MOSKWIE?

Paryż, 19. paźdz. (Tel. G. L.) „Matin” notuje pogłoskę, że redaktor zagraniczny „Tompas” Herbertte po podjęciu stosunków dyplomatycznych z Rosją, będzie mianowany ambasadorem francuskim w Moskwie. L’Oeuvre donosi natomiast, że możliwe jest, iż Herbertte otrzyma stanowisko ambasadora francuskiego w Angorze.

NOWY GABINET SZWEDZKI.

Sztokholm, 19 paźdz. (Tel. G. L.) Lista nowego gabinetu szwedzkiego: Prezes ministrów Branting, wojskowość Osten Unden, sprawiedliwość Nothin, obrona narodowa Hansson, sprawy społeczne Gustaw Müller, komunikacja Wiktor Lohsen, finanse Tersson, oświata Olav Olysen, rolnictwo Sven Linders, handel Sandler, bez teki Nigfor i Lewinsson. Z wyjątkiem Mullera, Lohsena, Nigfora i Lewinssona, wszyscy inni ministrowie należeli już do poprzedniego gabinetu.

Sztokholm, 19 paźdz. (Tel. G. L.) Nowy gabinet Brantinga składa się wyłącznie z socjalistów. Minister spraw zagranicznych w tym gabinetcie Unden jest profesorem uniwersytetu w Upsali.

programu całej wiązanki utworów „najmłodszych”, od „konservatywnego” już dziś Debussy’ego — aż do żyjących i ciągle rozwijających się buntów Szymanowskiego, Albenisa i Falla.

Środki, jakimi artysta rozporządza, pozwoliły mu wydobyć z tych utworów całą pełnię momentów artystycznych i porwać publiczność, która niezawsze z przekonania — częściej zaś dla „mody” oklaskiwała utwory o nierównym zresztą poziomie i wartości.

Kwartet tryjesteński nie pominał również „modernistów”, jakkolwiek główny nacisk położył na muzykę klasyczną... Czy jednak wskazaną jest rzeczą umieszczać barwnego i pełnego gorącego kolorytu Ravela pomiędzy „koronkowym” Boccherinim i klasycznie skupionym Beethovenem — to kwestja.

Osobiście wołałbym był usłyszeć Beethovena przed Ravelem: chociażby ze względu na lekkie zmęczenie, które najbardziej nawet „wytrenowanego” słuchacza ogarnia pod koniec koncertu.

Wprawdzie Beethoven działa zawsze ożywczo, nie można jednak rozkoszować się nim pod koniec produkcji tak zupełnie i bez reszty,

WYJAZD EMIGRANTÓW ŻYDOWSKICH DO PALESTYNY.(Telefonem od naszego korespondenta).
Warszawa, 20 października.

Na przyszły tydzień zapowiedziany został wyjazd większej grupy emigrantów żydowskich z Warszawy przez Rumu ję do Palestyny. Przewóz nastąpi prawdopodobnie osobnym pociągiem.

WYCIECZKA OFICERÓW SZKOŁY INŻYNIERJI.(Telefonem od naszego korespondenta).
Warszawa, 20 października.

Oficerowie szkoły inżynierji w liczbie 32 wyjechali wczoraj na dłuższą wycieczkę krajoznawczą, przyczem zwiedzą Toruń, Grudziądz, Poznań, Katowice, Kraków, Lwów i Stanisławów.

WĘGIEL DLA KOLEJARZY NA KREDYT.(Telefonem od naszego korespondenta).
Warszawa, 20 października.

Ministerstwo kolei zezwoliło, aby uprawnionym i reflektującym na pobór węgla zarówno etatowym, jak i nietatowym pracownikom kolejowym wydano na zbliżający się okres zimowy węgiel na kredyt wedle ściśle określonego przydziału za opłatą należności w 6 ratach miesięcznych, począwszy od 1 listopada b. r. — Węgiel wydawany będzie częściowo nie więcej jak po jednej lub dwie tony miesięcznie.

KOMUNIKACJA NAPOWIETRZNA TRANSATLANTYCKA I TRANS-OCEANICZNA.

Londyn, 19. paźdz. (Tel. G. L.). Wedle doniesień amerykańskich, ma powstać w Stanach Zjednoczonych towarzystwo, które zakupi Zeppelina R. 3, oraz nabędzie jeszcze inne okręty sterowe powietrzne i przy ich pomocy zorganizuje linię komunikacyjną napowietrzną transatlantyczną i transoceaniczną. Generał Edward oświadczył, że linja taka będzie funkcjonowała za dwa lata.

Jakby nato zasługiwał. Dobrze to w zamkniętym kółku — w zaciszu pokoju muzycznego — niewłaściwie w sztywnej, konwencjonalnej sali koncertowej.

Sala koncertowa ma swoją „psyche” — dziwaczne i kapryśna. Przy układaniu programu należy się z nią liczyć! Uwagi powyższe cisną się pod pióro — maciły bowiem nie co nastrój wieczoru, który skądinąd był nieskazitelny. Idealny zespół, jaki tworzą czterej „Tryjścieńczycy”, zniewalają do zachwycenia ich pomiędzy najlepsze zespoły kameralne. Panuje wśród nich niezmiernie miła harmonia. Czterech artystów, ożywionych jedną duszą — zapatrzonych w jeden ideał muzycznej doskonałości — oto ich cecha.

Zamknąłem w tych słowach całą ich ocenę. Czegoż więcej można od zespołu kameralnego wymagać?
Dr. Juliusz Balicki.

P. S. W sprawozdaniu z jubileuszu Słomkowskiego, wydrukowano mylnie „po akcie mozartowskiego „Straszego dworu”... Ma być — rzecz prosta — moniuszkowskiego „Straszego dworu”.
J. B.

Napad na dyplomatów polskich w Leningradzie.**RZĄD SOW. WYRAZIŁ UBOLEWANIE Z POWODU ZASZŁYCH WYPADKÓW.**

Warszawa, 19. października. (Tel. G. L.). Wczoraj i w nocy z 17. na 18. bm. zdarzyły się dwa wypadki napadów na członków i urzędników przedstawicielstw polsk. w Rosji. Ofiarą jednego z nich na dworcu moskiewskim w Leningradzie był pierwszy sekretarz poselstwa Adam Tarnowski i członek komisji specjalnej dr. Marjan Morelowski. Drugą ofiarą w Moskwie są p. p. Albin Hurko-Romeiko i Jan Piotrowicz. Zaden z napadniętych na szczęście poważnie nie ucierpiał. (Pp. Tarnowski i Morelowski odjechali do Moskwy w południe 18. b. m.)

Natychmiast zgłosił się do posel-

stwa naczełnik wydziału polsko-baltyckiego w komisariacie ludowym spraw zagranicznych Stain i wyraził imieniem rządu związkowego ubolewanie z powodu zaszłych wypadków. O godz. 18 charge d'affaires Wyszyński złożył osobiste członkowi komisariatu ludowego spraw zagranicznych Koppowi notę z kategorycznym protestem i zawiadomił, że odpowiedni raport został przesłany rządowi polskiemu. Przyjawszy notę, wyraził p. Kopp imieniem rządu związkowego ubolewanie i zapewnił, że zaiscra są przedmiotem gruntownego dochodzenia.

„Większość społeczeństwa niemieckiego nie żywi uczucia nienawiści do Francji.”**RZĄD NIEM. OPIERAJĄC SIĘ NA OPINII NARODU, BĘDZIE USIŁOWAŁ LOJALNIE WYKONAĆ CIĘŻKI OBOWIĄZEK UKŁADU LONDYŃSKIEGO. — O PRZYSTĄPIENIE NIEMIEC DO LIGI NARODÓW.**

Paryż, 19. paźdz. (Tel. G. L.). „Petit Parisien” zamieszcza interwju, udzielony przez kanclerza Marxa berlińskiemu korespondentowi tego dziennika. Marx zaznaczył przede wszystkim, że w szerokiej opinii niemieckiej można bezwzględnie zaobserwować w ostatnich czasach bardzo znaczne odprężenie. Złaniem kanclerza, większość społeczeństwa niemieckiego nie żywi już obecnie uczucia nienawiści do Francji i ogólna pacyfikacja naysłów robi postępy z dnia na dzień. Objawy powyższe są rezultatem w pierwszym rzędzie usunięcia radykalnej przyczyny nienawiści do Francji, to jest ewakuacji Zagłębia Ruhry. Do osiągnięcia takich dobrych rezultatów przyczyniła się dalej konferencja londyńska, a ostatnio ewakuacja Dortmundu, oraz pomyślne przepro-

wadzenie wielkiej pożyczki dla Niemiec. Rząd Rzeszy opierając się na opinii narodu, będzie usiłował lojalnie wykonać ciężki obowiązek układu londyńskiego i wykonanie to, zdaniem kanclerza, nie napotka na niemożliwe do przewyciężenia trudności, o ile tylko duch pojednawczy konferencji londyńskiej będzie trwał nadal. Kanclerz ma nadzieję, że również rokowania handlowe francusko-niemieckie uwnieczy pomyślny rezultat. Wreszcie dodał kanclerz, że co się tyczy przystąpienia Niemiec do Ligi Narodów, to pragnąłby, aby Liga zechciała zrozumieć wyjątkowo trudne położenie Niemiec, a zwłaszcza trudność dla Niemiec brania udziału w ewentualnych sankcjach, zarządzonych z tamienia Ligi Narodów

Jubileusz senatora Bojki.**UROCZYSTE POWITANIE NA DWORCU. — W MAŁOPOLSKIM TOWARZYSTWIE ROLNICZYM I W KOŚCIELE OO. DOMINIKANÓW. — AKADEMJA W RATUSZU. — PRZEDSTAWIENIE W TEATRZE WIELKIM. — BANKIET. — RAUT W RATUSZU.**

Lwów, 20. października.

W słoneczny poranek niedzielny zapanował na lwowskim dworcu kolejowym ruch niezwykle. Z wagonów nadchodzących pociągów wysiadali tłumnie delegaci w barwnych strojach ludowych, spieszący na uroczyste obchód trzydziestopięcioletniej pracy obywatelskiej i społecznej jednego z najszlachetniejszych przedstawicieli włościństwa polskiego, ogólną czeią otaczanego senatora Bojki. Licznych reprezentantów wysłały zachodnie i wschodnie powiaty Małopolski, nie brakło ich i z Wołynia.

Około godz. 8. rano wleczyl się do hali dworcowej pociąg wiozący Jubilata. Przybycia jego oczekiwali reprezentanci wszystkich władz i urzędów, przedstawiciele wojskowości z gen. Malczewskim na czele, senatorowie, posłowie, komitet obywatelski in corpore oraz liczne delegacje włościńskie.

Imieniem miasta powitał sen. Bojkę prez. Neumann, a imieniem

komitetu obywatelsk. prezes Blaike. Serdecznie odpowiedział im i podziękował Jubilat, poczem w asystencji komej banderji z Dublan w strojach krakowskich, prowadzonej przez p. Jaglarza, wspaniały orszak udał się do Małopolskiego Towarz. Rolniczego, a stad wprost do kościoła OO. Dominikanów. Ciągnął się długi szereg powozów, a za nimi postępowały orkiestry braci Albertyrow oraz włościńskie z Dublan i Sambora.

Po Mszy św. celebrowanej przez ks. kanonika Górnasiewicza uczestnicy uroczystości udali się

na Akademię do ratusza.

W Akademji brali udział przedstawiciele miasta z prez. Neumannem na czele, wojewoda Zianny, generałowie Malczewski, Thulie i Linde w otoczeniu wielu wyższych oficerów, prezes apelacji dr. Czerwiński, prezes kolei p. Barwicz, posel polski we Wiedniu p. Lasocki, prezes Okręg. Urz. Ziemińskiego dr. Orzechowski, okr. komendant Pol. p. Wiczyński,

prezes Tymcz. Wydz. Samorz. senator Kędzior, senator Kamiński, posłowie: Wincenty Witos, Wiszniewski, Bajsarowicz, Spital, Andrzej Witos, Widoła i inni, kilku starostów z Wschodniej Małopolski i kresów, wreszcie niezliczone delegacje włościńskie.

Senatora Bojkę powitał w serdecznych słowach prezes Komitetu Obywatelskiego p. J. Blaike, poczem orkiestra odegrała „Niech żyje!” a chór „Echa” odśpiewał „Gau de Mater Polonia”. Następnie dr. Czolowski wygłosił referat p. t.: „Lwów i jego wsi”, poczem przemawiali: p. Skoczyłowska imieniem Nar. Org. Kobiet, p. Kołodziej im. akad. młodz. „Posiew”, poseł Wiszniewski, senator Kamiński, p. Szczerkiewicz im. Tow. Nauczyciel. Szkół powszechnych oraz p. Świdziński delegat z Wołynia. Piękne i niezwykle rzeczowe przemówienie wygłosił włościńsin z powiatu podhajeckiego Jan Klich.

Gościem i serdecznym przemówieniem porwał słuchaczy poseł Ostrowski, a w końcu po nim podziękował serdecznie sędziwy Jubilat. Dziękował on bohaterstwu miastu za gościnę i pokrótko opowiedział dzieje swego życia, oraz rzetelną historję, jak go powstańcy 1863 r. nauczyli lud i Polskę miłować. Szczerem „Bóg zapłać” zakończył podziękę za zgotowane mu przyjęcie.

Popołudniu odbyło się w Teatrze Wielkim przedstawienie popularne („Kiliński”), zaś wieczorem w Hotelu Krakowskim bankiet.

Podniosła ta uroczystość, w której wzięło udział całe społeczeństwo Lwowa bez różnicy przekonań, zakończył

raut na cześć Jubilata.

wydany przez miasto w salach ratusza. W rautcie tym m. in. wzięli udział: Wojewoda Zianny wraz ze swym sekretarzem dr. Piwockim, generałowie Malczewski i Ballaban, wielu wyższych oficerów, reprezentanci miasta oraz wszystkich sfer społecznych. Wesoła zabawa przy dźwiękach orkiestry wojskowej przeciągnęła się do północy.

O CZYSTOŚĆ W WAGONACH KOLEJOWYCH.

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa, 20 października.

Ze względu na zażalenia podłożnych na nieczystość w wagonach kolejowych i odrażający nieraz i niesanitarny stan tychże, ponowilo Ministerstwo kolei wydane w tej sprawie polecenia i wydało ścisłe zarządzenia nakładając na organa kolejowe obowiązek czyszczenia i nadzorowania nad czystością w wagonach, należytem oświetleniem tychże, napełnieniem zbiorników wodą itd. Podróźni zanieczyszczający wnętrze wagonów lub papierami lub odpadkami i nieprzeznaczając czystości, pociągnięci będą do przewidzianych opłat za dodatkowe czyszczenie wagonów

ZNOWU TRZESIENIE ZIEMI.

Rzym, 19 października. (Tel. G. L.). W okolicy Messyny odczuto ubiegłej nocy trzęsienie ziemi. Pierwsze wstrząśnienie nastąpiło o g. 22.17, drugie o g. 2.15 nad ranem. Ludność w panice opuściła domy i spędziła noc pod gołym niebem. — Szkód nie było żadnych.

POGRZEB ANATOLA FRANCE'A.

Paryż, 19 października. (Tel. G. L.) Ciało Anatola France'a, wyniesione z domu i umieszczone na uto mobiliu, za którym podążał wnuk i przyjaciel zmarłego. W jednym z powozów jechali państwo Caillaux, eskortowani przez komisarza i kilku inspektorów służby bezpieczeństwa. Ceremonia żałobna rozpoczęła się o godz. 14. Liczne oddziały wojskowe oddawały honory przed trumną. Przy trumnie znajdował się wnuk Anatola France'a, będący jednocześnie wnukiem Renana Lucien Ploichari, mając u boku prezydenta Doumergue'a, prezesa ministrów Henriota, przewodniczących Izby i Senatu, wszystkich ministrów i wszystkich urzędników, oraz tłum wybitnych osobistości ze świata politycznego i literackiego. Na trybunie urzędowej znalazł się również Caillaux, witany przez koło przyjaciół. Liczni mówcy wystawiali działalność literacką i społeczną zmarłego pisarza w obecności licznie zebranych tłumów.

Tydzień Akademika.

Loterja fantowa na budowę domów akademickich. — Dotychczas powstało 30 komitetów. — A masi ich powstać 300. — Czyż społeczeństwo nie zdobyłże się na taki wysiłek? — Apel komitetu „Tygodnia Akademika” nie może pozostać bez odpowiedzi.

Lwów, 20, października.

Ułówną imprezą tegorocznego Tygodnia Akademika, który odbędzie się pod protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej w d. od 9. do 16. listopada rb., jest I. Ogólnokrajowa Loterja fantowa na budowę domów akademickich i Dom Zdrowia w Zakopanem. Loterję zaprojektowano na wielką skalę, nadając jej wyjątkową wartość dla graczy przez skompletowanie takich fantów, jak 2 samochody, koń z powozem, 5 wagonów węgla, komplety mebli, maszyny do szycia i pisanja, 4.000 szt. platerów, biżuterji itd. Zaprojektowana loterja winna obudzić duże zainteresowanie prowincji, która nie miała dotychczas możliwości uczestniczenia w rozgrywce tak wartościowych fantów. Zwłaszcza, że cena losu wynosi 1 zł., a wysiłki organizacyjne prowincjonalnych komitetów loterji są sprowadzone do minimum. W tej sprawie o pomoc zwrócił się komitet „Tygodnia Akademika” do pp. starostów, prezydentów miast. Poparcia udzielił Pan Minister Spraw Wewnętrznych i pp. Wojewodowie. Niewątpliwie na apel odezwą się wszystkie miasta, gdyż wszędzie znajdzie się ze 3 osoby gotowe poprzeć tak sympatyczny i zarazem doniosłej wagi cel, ale na razie nadeszło dopiero 30 zgłoszeń, a winno powstać co najmniej 300 komitetów. Wchodzi tu w grę, niewątpliwie zbyt odległy, jak się zdawać może, termin „Tygodnia Akademika”. Ze względu jednak na konieczność załatwienia uprzednio szeregu formalności, pośpiech jest nieodzowny i zgłoszenia należy kierować jaknajprędzej pod adresem: Komitet „Tygodnia Akademika”, Warszawa, Kopernika 41.

Min. gen. Sikorski w Paryżu.**JAKO PRZEDSTAWICIEL RZĄDU POLSKIEGO WZIAŁ UDZIAŁ W POGRZEBIE FRANCE'A.**

Paryż, 19 październ. (Tel. G. L.) Wczoraj konferował Minister wojny gen. Sikorski z szefem sztabu generalnego, który powrócił onegdaj z urlopu, a następnie z ministrem wojny, poczem wziął udział

w śniadaniu, wydanem na jego cześć przez marszałka Focha. Po południu był Minister Sikorski obecny na pogrzebie Anatola France'a w charakterze przedstawiciela Rządu polskiego.

Dalsze rokowania o rekonstr. gabinetu Marxa.**KANCLERZ ZAOFIAROWAŁ NIEM. NARODOWCOM 4 MIEJSCA W GABINECIE. — DEMOKRACI ODMÓWILI UDZIAŁU W RZĄDZIE Z UDZIAŁEM PRAWICOWCÓW. — 4 MONARCHISTÓW NA 10 MINISTRÓW W NOWYM GABINECIE.**

Berlin, 18 października. (Tel. G. L.) Kanclerz zaofiarował niem. narodowcom 4 miejsce w gabinecie. — Ten nowy krok rządu w przesileniu tłumaczony jest chęcią stroniectw rządowych uniknięcia nowych wyborów. Niem. narodowcy zaproponowali na stanowisko wicekanclerza ministra spraw wewnętrznych Hergta, który — jak wiadomo — głosował przeciw ustawie związanej z planem Davesa, ministra gospodarki pośła Schielego, ministra komunikacji wielkiego przemysłowca saskiego Leopolda. Rokowania nie zostały jeszcze ukończone.

Berlin, 18 października. (Tel. G. L.) Po kilkutygodniowych rokowaniach nastąpił zwrot w przesileniu rządowym. Znosi się mianowicie na wybitnie prawicowy gabinet. Wobec tego, że demokraci odmówili udziału w gabinecie z udziałem prawicowców, gabinet ten będzie rozporządzał w parlamencie tylko małą większością i przy łada sposobności może być obalony. W nowym gabinecie na 10 ministrów będzie 4 monarchistów.

SPORT.**PEWNE ZWYCIĘSTWO POGONI. — SZCZĘŚLIWY DEBIUT HASMONEI W STOLICY. — KRAKÓW OSIĄGA REKORD SENSACJI SPORTOWYCH.**

Lwów, 30. października. POGOŃ—CZARNI 4:0 (3:0).

Zawody o mistrzostwo A klasy dobiegają końca. Jak było do przewidzenia Pogoń wzięła je, dając sobie tylko 3 punkty uszczknąć w bardzo pięknym finishu po mało obiecującym starcie. Wczorajsze zawody stanowiły prawie że zamknięcie boju o pozycję w tabeli a także — kto wie, czy nie sezonu, gdyż aura wielce niełaskawa nie każe spodziewać się już ciepła i słońca. Brakowało go także na wczorajszym matchu, co widzowie i gracze na własnej skórze poczuli. Może w pierwszym rzędzie atak Czarnych, gdyż dawnie zagrywał i zgola nie przypominał zwycięscy Hasmonei. Zimno wywarło też widoczny wpływ na Fichtu, który zamiast grać — faulował na prawo i lewo, ot tak dla rozgrzania.

Jeśli już omawiamy graczy, to w takim razie musimy skonstatować, że atak Pogoni a specjalnie jego trójka środkowa miał dobrą pierwszą połowę, chwilami zgranie jego do perfekcji dochodziło, w drugiej stracił ochotę do gry, nie bez zaśluzgi zresztą Hawlenga i Kmicieńskiego. W pomocy zwycięsców Gulicz był o klasę lepszy od swych partnerów po jednej i drugiej stronie, w obronie Olearczyk jak zwykle debry. Görlitz nie mógł się wczorajszą robotą ogrzać. Chcielibyśmy go kiedyś widzieć naprawdę w ogniu. O ataku Czarnych, którego skrzydła są lepsze od trójki środkowej nic nowego powiedzieć nie można. Mał już w tym sezonie lepsze dni. W pomocy gospodarzy Kopeć IV zwracał na siebie uwagę. Jest to obiecujący zadatek na dobrego gracza. Obrona Czarnych też siabsza na tych zawodach była,

aczkolwiek jak zawsze zresztą stanowiła najlepszą część drużyny. Winnicki wreszcie widocznie bez tainingu miał szczęście, że czworo niebiescy nie dobijali swych strzałów, naczaj bowiem pokazną percję bramek by zawinił, wypuszczając prawie każdą piłkę z ręki. Przyznać jednak trzeba, że miał ładne momenty.

Przebieg gry: Czarni zaryniają, obustronnie groźne ataki, lekki nacisk gospodarzy. W 5-tej m. Baczuje pewną pozycję, lecz już w 6 Garbiń z podania Wacka strzela nieuchronnie z dwu kroków. Ojład lekka przewaga Pogoni, której atak odznacza się dokładnym zgraniem. W 17-tej minucie Winnicki unicestwia strzał Garbienia, chwilę potem fauluje Wacka na polu karnym, bez dalszych konsekwencji. Wolnego przeciw Czarnym zawczasie Stonecki strzela. w 25-tej m. Garbiń w przeboju, Winnicki wylatuje, na pewną dla siebie piłkę nie rzuca się, i drugi goal. Czarni nacierają Görlitz kilkakrotnie interweniuje, znów Pogoń przy piłce i Baczu w 34-tej strzela trzecią bramkę. Róg dla Czarnych, róg dla Pogoni — pauza.

Druga połowa ospała i nieciekawa. Po rogu przeciw gospodarzom, Winnicki ładnie broni, tak samo po następnym szczęśliwie łapie piłkę. Zato w 26-tej m. przepuszcza silny, choć z daleka strzał Bacza. Jeszcze Czarni się zrywają, lecz zwycięscy nie dopuszczają ich do swej bramki. W 30-tej m. słupek broni zamiast robinsonującego Winnickiego, który niedługo potem pewnie trzyma silny strzał Garbienia z wolnego. Ostatnie minuty przynoszą ataki Czarnych, nieukończony jednak strzałem. Rogów

3:1 dla Pogoni. Sędziował pan Rutkowski z Krakowa. Warto nadmienić, że wskutek nieporozumienia ściągnięto też na te zawody p. Schorra z Przemyśla. Sądząmy, że na tym matchu i nasi lwowscy sędziowie zadowoliliby wszystkich publiczności około dwa i pół tys. St. M.

POGON (Stry.)—LECHIA 3:3 (0:0). Zawody rozegrano o 11-tej rano na Cytałeli. Sędzia p. Decowski.

POLONJA (Przem.)—REWERA 4:0. Zawody o mistrzostwo A klas rozegrane w Stanisławowie zakończyły się stałym dla Rewery wynikiem.

DZIESIĘCIOŁÓJ POGONI rozegrany w sobotę i niedzielę przyniósł pierwsze miejsce Pogoni 125 p., drugie AZS 33 p., trzecie Sokołowi 3 p.

LWOWSKA HASMONEA ościła w Warszawie osiągając piękny wynik. Minima na przegrana z Polonią 1:2 i silna wygrana z Legią 4:1 przedstawił ją w dobrym świetle. W gorszym już niezaprezentował się Steurman, który widocznie grał tak jak zwykle, gdyż sędzia był zmuszony usunąć go z boiska.

Sensacyjne a zgola nie oczekiwane wyniki przyniosły zawody o mistrzostwo okręgu krakowskiego. I tak Wisła nieoczekiwanie przegrała z Wawel m 1:2, nie nadwyrężając jednak swego pierwszego miejsca. Jutrzenka pobiła Cracovę 1:0. Drużyna ta gra w tym roku z kolosalnym wprost szczęściem, wygrywając piątą z rzędu match różnicą jednego gola. Olsza z BBSV osiągnęła wynik 0:0.

PRZESILENIE GABINETOWE W JUGOSŁAWJI.

Białogrod, 19 października. (Tel. G. L.) Telegr. Comp. donosi, że gdyby próby utworzenia gabinetu koncentracyjnego nie powiodły się, wówczas król powierzy misję utworzenia gabinetu Dawidowiczowi. Jak wiadomo, istnieje zamiar załatwienia sprawy utworzenia gabinetu przed poniedziałkiem, w którym to dniu zbierze się Skupczyna.

MIEDZYDYREKCYJNA KONFERENCJA W SPRAWIE ROZKŁADU JAZDY NA ROK 1925/26

(Telefonom od naszego korespondenta). Warszawa 20 października. W Ministerstwie kolei rozpocznie się 27 bm. międzydyrekcyjna konferencja w sprawie rozkładu jazdy na rok 1925/26. Na konferencji tej ustalone będą trasy dalekobieżnych pociągów, przeszlorocznej komunikacji wewnętrznej. Po ustaleniu tras dyrekcje przystąpią niezwłocznie do konstrukcji ruhu pociągów miejskich i podmiejskich.

 Nauka jazdy konnej dla pań i panów

na wolnym powietrzu, wieczorem przy oświetleniu elektrycznym odbywa się codziennie na ujeżdżalni Sokoła Macierzy. Wpisy przyjmuje kancelarja oddziału konnego przy ul. Cetnerowskiej w godzinach od 4—7 wieczorem. Koszta za jedną ekcję 2 zł., dla akademików 1 zł.

Czytajcie

„Szczutka”

Ze spraw ruskich.

(Echa wynurzeń prof. dra Tomaszewskiego w sprawie uniwersytetu ruskiego. — Instrukcja dla Posłów sejmowych. — Pielgrzymka do Rzymu.)

Lwów, 20. października.

(W) Śmiało wynurzenie prof. Ora Tomaszewskiego w sprawie uniwersytetu wywołało żywe zainteresowanie w inteligentnych sferach ruskich, tem bardziej, że nawet „Dilo” umieszczając je przyznaje mu bezsprzeczne prawo zabierania głosu w dyskusji na ten temat, jako byłemu docentowi b. a. u. r. uniwersytetu, rzeczywistemu członkowi Naukowego Towarzystwa im. Szewczenki i działaczowi, który zajmował w ostatnich latach wysokie stanowiska, nawet w rządzie Petruszewicza.

Pierwsza część tych wynurzeń streściliśmy już poprzednio, największą jednak burzę wywołała charakterystyka obecnego stanu kulturalnego inteligencji ruskiej, która powinna być także wzięta pod uwagę przed ostatecznym rozstrzygnięciem sprawy uniwersytetu ruskiego.

Nasza niwa kulturalna — pisze Dr. T. — przedstawia obraz złowieszczygo zanębiania jałowosci i upadku nawet w porównaniu z tymi skromnymi początkami z przed 1914 r. nie tylko w Galicji lecz i na Naddnieprzańszczyźnie. Ilość ukwalifikowanych rzeczywiście profesorów i docentów w ostatnim dziesięcioleciu zmalała, a nie wzbogaciła się ani jednym nowym kandydatem. Na młodszy docent dobiega pięćdziesiątki. Weźmy niehabilitowane lecz naukowo ukwalifikowane siły: ubył cały szereg, a ci którzy zostali — to stara gwardia, wyrosła dawno przed wojną. Jeżeli nie mylę się, z czasów wojny jest tylko dwóch początkujących... Co więcej, ja nie wiem czy nabiera się garstka takich, którzy w ostatnim dziesięcioleciu zdobyli taki prymitywny stopień naukowy, jak doktor filozofji... A wszystko przez brak własnego uporządkowanego uniwersytetu... A produkcja naukowa? Kwantytywnie — wielki upadek, kwalifikatywnie — ubóstwo, przeróbki i kompilacje. Tak u starszych jak i u młodszych... Z powodu rzekomych ataków na „Dilo” za umieszczenie tych artykułów tłumaczy się naczelny redaktor pisma tego Dr. D. Lewicki, że redakcja nie zgadza się z wywodami Dr. T. zapominając widocznie, że niedawno jeszcze zajmowała w tej sprawie bardzo odmienne stanowisko od dzisiejszego za co nawet naraziła się na bojkot adeptów podziemnej uczelni ruskiej. Potwierdza to tylko utarte już zdanie o ruskich politykach i publicystach, że nigdy nie można dociec, kiedy mówią lub piszą prawdę.

Wobec zbliżającej się nowej sesji sejmowej domyśla się „Dilo” że „siłą naturalnego biegu rzeczy będzie ona w znacznej mierze poświęcona sprawom naszej sytuacji i stanowiskiem naszym pod Polską”, na co zwraca uwagę ukraińskiej reprezentacji parlamentarnej w sejmie i senacie. Doradza więc im wykorzystywanie prawa stawiania wniosków nagłych i wnoszenia interpelacji nie tylko w sprawach lokalnych lecz także w ogólnoprincipjalnych i zasadniczych pytaniach. Wpływie to na skoncentrowanie uwagi mas ruskich, i zagranicy i zniewoli sejm i senat, zwracając

Przed wyborami w Anglii.

1400 KANDYDATÓW WSZYSTKICH PARTJI. — SILNY UDZIAŁ KOBIEC W OBECNYCH WYBORACH.

Londyn, 19. paźdz. (Tel. G. L.). Przeszło 1400 kandydatów wszystkich partji będzie się ubiegało o mandaty do Izby gmin na terytorium Anglii i północnej Irlandji. W normalnych warunkach nominacja kandydatów jest obmyślana bardzo szczegółowo i powoli. Obecnie jednak, wobec pośpiechu, sprawę powyższą załatwiono bez zbytek formalności. Donoszą z kilku nowych okręgów wyborczych o cofnięciu się bądź kandydatów liberalów,

bądź konserwatystów. Bez walki przejdzie do parlamentu około 32 konserwatystów, 9 członków partji pracy i 8 liberalów, między innymi Baldwin i gen. Hartshorn. W obecnych wyborach zaznacza się silny udział kobiet, z których kandyduje 44.

Londyn, 19. paźdz. (Tel. G. L.). Według nieoficjalnych informacji Reutera, liczba kandydatów partji konserwatywnej wynosi 545, Labour Party 500, liberalów 350.

na nie baczniejszą uwagę niż dotychczas.

We Lwowie zawiązał się ruski komitet, który za błogosławieństwem metropolity i biskupów, zamierza urządzić na wiosnę 1925 r. wycieczkę do Rzymu dla wzięcia udziału w uroczystym jubileuszu roku kościelnego (annus sanctus) przypadającego w r. 1925. Komitet składa się z wybitnych osobistości duchownych i świeckich.

Przegląd giełdowy.

Lwów, 20. października.

(Ln) Na rynku efektów załapało w tygodniu ubiegłym znaczne polepszenie sytuacji przy kursach akcji lekko zwykłych i zwiększonym popycie, a to mimo pesymistycznie zabarwionych przeglądów finansowych „Chwili”, w której referent giełdowy — jak z ostatniego przeglądu jest widocznym — nie zbyt zadowolony jest z akcji, jaką wdrożyły międzynarodowe czynniki giełdowe przeciw lokalnej kontrminie. Zdaniem „Chwili” musiałby ruch w efektach wogóle ustać, gdyby nie kontrmina. Tego rodzaju poglądy poważnie traktowane być nie mogą, a świadczą one tylko o tem, iż kontrmina, a raczej spekulacja zawodowa grająca na niższej akcji znajduje niestety od pewnego czasu poparcie w omawianych przeglądach finansowych „Chwili”.

Na zmianę sytuacji giełdowej wpłyły przede wszystkim korzystne wiadomości z giełd zagranicznych, na których uwydatniła się — w związku z niespodziewanym korzystnym wynikiem subskrypcji na pożyczkę niemiecką — tendencja wybitnie zwykła dla akcji przemysłowych. Okazało się bowiem przy tej subskrypcji pożyczki niemieckiej na rynkach pieniężnych świata, a zwłaszcza w Anglii i Ameryce, tych najotęźniejszych dziś pod względem finansowym państwach, iż jest tam nadmiar pieniądza, który szuka pewnej i korzystnej lokaty. Niektóre pisma niemieckie, między innymi berliński „Der Tag” (w nr. z 18/10) stwierdzają, że nie zaufanie do przyszłego rozwoju gospodarczego Niemiec, lecz jedynie korzystne warunki emisyjne międzynarodowej pożyczki niemieckiej stanowią ponętę dla wolnych kapitałów amerykańskich i że temu przypisać należy głównie nadzwyczajne powodzenie tej pożyczki.

Liczą się zatem sfery giełdowe na rynkach europejskich z faktem, iż olbrzymia nadwyżka rozporządzalnych kapitałów amerykańskich i angielskich, której nie zdołała w całości pochłonąć międzynarodowa pożyczka niemiecka, szukać będzie

innych sposobności korzystnej lokaty i prędzej czy później przypłynie do państw odczuwających brak gotówki, ożywi ich stosunki gospodarcze, a temsamem w pełni korzystnie na zaniebane dotąd w tych państwach rynki i kursy.

Na giełdzie wiedeńskiej, mającej na większy wpływ na giełdy małopolskie, ruch w akcjach ożywił się w tygodniu ubiegłym także z powodu zlikwidowania znanej afery krezu a austriackiego Castiglioni, tak, iż wszystkie prawie gatunki akcji — nie włączając walorów polskich — uzyskały tam poważną zwykłą kursów.

Na giełdzie naszej tym razem wpływ giełdy wiedeńskiej nie uwydatnił się jeszcze w całej pełni, a to wskutek braku gotówki i wiadomości z giełdy warszawskiej, która w ciągu tygodnia wykazywała tendencję raczej, niżkową. Nie ulega jednak kwestji, że dalsza zwykła akcji w Wiedniu wywoła i na naszej giełdzie, zwłaszcza dla papierów arbitrażowych, silniejszą tendencję.

Z uznaniem powitać należy kontrakcję przeciw zachłannej spekulacji zawodowej, oraz inicjatywę grona poważnych osobistości naszego miasta, zmierzającą do zorganizowania „Związku akcjonariuszów”, którego statut przewiduje ochronę praw posiadaczy akcji i zapobieganie dzikiej spekulacji giełdowej.

Jak wiadomo bowiem — spółki akcyjne zobowiązane są najdalej do końca grudnia b. r. przedłożyć bilanse otwarcia w złotych i przewalutować kapitały swe na nową walutę, a drobni akcjonariusze tylko przy należ tej organizacji mogą uzyskać wpływ na ednośne uchwały walnych zgromadzeń spółek.

EKONOMISTA

Transakcje na giełdzie lwowskiej.

SPRAWOZDANIE GIEŁDOWE.

Lwów, 20. października.

Ruch na przedgiełdzie słaby. Mała ilość transakcji z powodu braku zainteresowania. Kursa niejednolite, częściowo niżkowe. Zaoferowanie duże. Płacono za Gazy zach. 3—, wschodnie 11.50. Jaworzno drobne 16.75. — Oferty kupna Lignosy po 30— bez towaru. Nadto poszukiwano Ruckera i Radziwiłła, do transakcji nie doszło. — Sporadyczna transakcja w Książnicy-Atlas po 4—. W dziale akcji kotowanych obrotów więcej. Kursa przeważnie utrzymane, papiery arbitrażowe zwykowały, podobnie jak na giełdzie krakowskiej.

Oferowano bony z ote i pożyczkę dolarową bez odbiorców. — Kupowano przedewszystkiem Chodorów, Cegielskiego, Sierszą g., Browary, Tespy. — Z akcji bankowych transakcje w B. Hipoteczn., Przemysł., Zarobkowym i Ziemi k. Kredyt. — Płacono przy końcu za Chodorów 5.50, Browary 7.90, Zieleniewskiego 10.50, Perety 0.26. Waluty bez zmiany. Zrych silniejszy (w związku z zwykłą w N. Jorku). Obraty ożywione. Tendencja niejednolite. Usposobienie spokojne.

Od środy 22 b. m. reaktywuje się sebrania giełdowe w środy.

OBROTY W AKCJACH.

Hipoteczny 0.59, 0.60, Przemysłowy 0.41, 0.42, 0.39, 0.40, Ziemiński Kredyt 0.11, 0.15, Zarobkowy 6.90, 7.00, Browary 7.80, 7.75, 7.90, Chodorów 5.45, 5.50, 5.40, 5.45, 5.50, Chwie 7.00 Cegielski 0.67, 0.63, 0.73, 0.72, 0.70, 0.75, 0.76, P. T. B. 0.22, 0.23, 0.24, Rakszawa 2.40, 2.35, Siersza gór. 4.50, 4.65, 4.55, Tespy 3.00, 3.80, 3.90, Zelen, 10.30, 10.50, Niemojosi 0.52, Parowozy 0.39, 0.4, 0.38, Pezet 0.26.

OBROTY W AKCJACH NIEKOTOWANYCH.

Atma 1.25, Bk Ziemiński 0.11, Elektrosan 0.20, Gazy wschodnie 11.75, 11.65, 11.50, Gazy zachodnie 2.90, 2.95, 3.00, Gazolina 1.30, 1.35, Hurtownia kol. 0.80, Książnica-Atlas 4.00, Jaworzno (100) 14.70 (drobne) 16.90, 16.75, Len 0.48, 0.49, 0.50, Nobel 1.50, Okasz 0.8, Schön 63.00, 62.00, P. Foresta 0.25, Węglowni 0.03, Lignosa of. kap 30.00.

Giełda zbożowa.

Lwów, 20. października.

Sytuacja bez zmiany, o ónyz stoj trwa w dalszym ciągu. Tendencja ustalona. Usposobienie bez ochoty.

Giełdy pozalwowskie

PRZEDGIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 30 października.

B. Dyskont 5.05, Zarobk. 6.80, Cegiel 0.60, Zieleniewski 10.—, Lignop 0.70, Żyrdów 16.50, Chodorów 5.40, Parowozy 0.44, Nobel 1.65. Tendencja utrzymana.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa. (PAT.) Notowania

z dnia 20 b. m. Gotówka: Dolar amerykański 5.18 1/2, 5.21, 5.16, Czeki Belgja 25.02 1/2, 25.15, 24.90, Holandja 203.35, 204.35, 202.25, Londyn 23.38, 23.30, 23.41, 23.19, N. Jork jak got. Paryż 27.00, 27.50, 27.41, 27.14, Praga 15.48 1/2, 15.56, 15.41, Szwajcjar 99.90, 100.40, 99.40, Wiedeń 7.32 1/2, 7.35, 7.28, Wocy 22.69, 22.80, 22.58, pożycz. 8%, 6.00, bony z ote 0.92, 0.93, Miljonówka 0.741, 0.75, pożycz. dol. 3.62, pożycz. kol. 3.00.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych. (PAT.) Notowania z dn.

20 b. m. Holandja 203.00 1/2, Nowy Jork 520.00 1/2, Londyn 23.37 1/2, Paryż 7.12 1/2, Medjoan 22.70, Praga 5.50, Budapeszt 0.0668, Bukareszt 2.78 1/2, Belgrad 7.80, Sofja 3.77 1/2, Wiedeń 0.0073 1/2, Berlin 1.24, Warszawa 100.80, Bruksela 25.55.

OBROTY PRYWATNE.

Lwów, 20. października.

Dziś tendencja niezmiennona z powodu świąt żydowskich, obroty tylko w dolarach.

Dolar amer. 5.17 1/2 — 5.17 1/2, dolar kanad. 4.96 — 4.98

Kronika.

Wtorek 21 paźdz. Rz. kat.: Urszuli. —
Gr. kat.: Pelagii.

Pan Marszałek Piłsudski przybył w sobotę do Włna.

Minister sprawiedliwości p. Wyganowski, w obecności podsekretarza stanu p. Juliana Stenickiego i dyrektora depart. administr. p. Władysława Augustynowicza oraz podprokuratorów sądu apelacyjnego w Warszawie dokonał dnia 18 bm. uroczystego wręczenia dyplomów i odznak orderu Polski Odrodzonej sp. Stefanowi Holowińskiemu, sędziemu sądu najwyższego.

Posel Rplitej polskiej p. Chłapowski wraz z małżonką wyjechał wczoraj do kraju, gdzie zabawi około 2 tygodnie.

Kancelarja Senatu komunikuje, że posiedzenie Senatu odbędzie się we środę, 29 bm. o g. 16.

Pomnik Kościuszki w Łodzi. Magistrat w najbliższym czasie ogłosi konkurs na budowę pomnika Kościuszki, który stanąć ma na pl. Wolności.

Pierwszy transport srebrnych monet dwuzłotowych nadszedł ze Stanów Zjednoczonych. W połowie przyszłego tygodnia spodziewany jest 2-gi transport monet srebrnych, wykonany przez królewską mennicę w Anglii. Trzeci transport nadejdzie w drugiej połowie listopada z Francji.

Polsko-niemiecka komisja graniczna, która zajmowała się formalnościami porastającymi w związku z uregulowaniem zachodniej granicy Polski, ukończyła swe prace i rozwiązała się. Rezultatem prac komisji jest kilka olbrzymich tomów, zawierających szczegółowe mapy i rozkład znaków granicznych. Protokoły sporządzono w 3 egzemplarzach: dla Polski, Niemiec i Rady Ambasadorów.

Zjazd gospodni wiejskich. W dniach 8, 9 i 10 listopada br. odbędzie się w Częstochowie Zjazd delegatów gospodni wiejskich.

Bank Polski podaje do wiadomości, że przekazy własne Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej wypuszczone na zasadzie zezwolenia Ministerstwa Skarbu z terminem płatności 31 marca 1924, przedłużonym następnie do 30 czerwca 1924, przysługujące będą przez Kasę Banku Polskiego w Warszawie i na prowincji do 31 grudnia 1924. Po upływie tego terminu ustaje obowiązek Banku Polskiego opłacania tych przekazów, wobec czego tracą one wartość z dniem 1 stycznia 1925.

Pierwsze posiedzenie Rady Spożywców pod przewodnictwem p. Huebnera odbyło się w piątek popołudniu. Stwierdzono, że sytuacja aprowizacyjna kraju ze względu na nieurodzaj nie przedstawia się pomyślnie. Wobec nieurodzaju żąda prawdopodobnie wzrosnie spożycie ziemniaków, których urodzaj był w tym roku lepszy niż w r. ub. Zebrani wypowiedzieli się za ograniczeniem spożycia, zalecając rządowi, aby w d. c. gromadził rezerwy zbożowe. Postanowiono wezwać samorządy, aby rozpoczęły przy pomocy rządu budowę piekarni mechanicznych oraz wypowiedziały się za zmniejszenie potrzeb, przywożonych z zagranicy.

Inauguracja roku szkolnego na uniwersytecie warszawskim odbyła się w sobotę. Ustępujący rektor dr. Lyskowski w sprawozdaniu z ub. roku akademickiego oświadczył, że na uniwersytecie uczęszczało 9.419 studentów, z tego 3.144 kobiet. Ciało nauzyielskie liczyło 11 profesorów honorowych, 69 zwykłych, 28 nadzwyczajnych, 34 docentów, 135 asystentów stałych. W bież. roku akademickim ma zostać utworzony wydział teologii prawosławnej.

Zjazd stowarzyszeń wierzycieli z udziałem delegatów ze Lwowa, Krakowa, Poznania, Warszawy i in. odbył się wczoraj w Warszawie. Zebrani uchwalili rezolucję stwierdzającą, że rozporządzenie z dnia 14 maja 1924 r. nie może dotyczyć wierzytelności przedwojennych jako pełnowartościowych. Zjazd poczynił starania celem przeprowadzenia nowelizacji tej ustawy.

Mianowanie w kolejniectwie. Adjunkt Wojciech Bytomski, zawiadowca urzędu stacyjnego w Zbarażu, mianowany został zawiadowcą urzędu stacyjnego w

Przed sprowadzeniem zwłok Sienkiewicza do Polski.

DELEGACI KOMITETU SIENKIEWICZOWSKIEGO PRZYBYLI DO VEVEY. — HOŁD KOLONII POLSKIEJ W WIEDNIU. — UROCZYSTOŚĆ NA UNIWERSYTECIE PRASKIM.

Vevey, 19. paźdz. (Tel. G. L.). W sobotę wieczorem przybyli tu z Warszawy delegaci komitetu Sienkiewiczowskiego oraz syn zmarłego. Będą oni towarzyszyli zwłokom w drodze do kraju.

Wiedeń, 19. paźdz. (Tel. G. L.). Kolonia polska w Wiedniu przygotowuje się do godnego uczczenia pamięci Henryka Sienkiewicza. Wagon wiozący trumny ze zwłokami Sienkiewicza przybędzie na wiedeński dworzec zachodni 23 b. m. godz. 6,40 rano, skąd po przybyciu na dworzec Franciszka Józefa skierowany zostanie do Polski przez Pragę. O godz. 9 rano odbędzie się w kościele polskim na Rennweg na bożeństwo żałobne. O godz. 10,30 urządzona będzie na dworcu kolejowym Franciszka Józefa uroczystość oddania hołdu zwłokom Sienkiewicza. W późniejszym terminie urządzona będzie przez Polaków w

Wiedniu uroczysta akademja ku czci Sienkiewicza.

Praga, 19. października. (Tel. G. L.). W związku z uroczystościami ku czci Sienkiewicza odbędzie się w sobotę, 25 b. m. w auli uniwersytetu o godz. 11 rano uroczystość w czasie której wygłosi profesor uniwersytetu dr. Machal przemówienie. Na stacji granicznej po przybyciu pociągu ze zwłokami Sienkiewicza przemówi imieniem czeskich literatów poseł Pick. Na żądanie, wyrażone przez koła polskie, arcybiskup praski dokona w czasie uroczystości w Panteonie pokropienia zwłok, poczem weźmie udział w kondukcji na dworzec Włsonja.

Warszawa, 19. października (Tel. G. L.). Komitet Sienkiewiczowski rezerwuje dla delegacji wszystkich biorących udział miejsce w pochodzie, na akademji i w katedrze, a to ze względu na szczupłość miejsca.

Oleszycach, okręgu lwowskiej Dyrekcji kolejowej.

Echa jubileuszu prof. Słomkowskiego. Bardzo uprzejmie proszę o łaskawe zamieszczenie na łamach swego poczytnego pisma, co następuje: Wszystkim, którzy przychylni się do uświetnienia mego jubileuszu, a w szczególności Świątelnicy Komisyi teatralnej pod przewodnictwem P. Prezydenta Chłantacza, dyrektorowi teatrów p. Szarnowskemu, dyrektorowi Tow. Muzycznego p. Soltysovowi, przedstawicielom prasy, Związku artystów scen polskich, Związku muzyków, Wydziałowi i profesorom Konserwatorium, kolegom i koleżankom, członkom chórów i orkiestry teatrów Wielkiego i Nowości, oraz PT. publiczności, która tak łaskawie i zyciawie obdarzyła Jubilatę uznaniem, składam na ten miesiąc wyrazy najserdeczniejszego i z głębi serca płynącego „Bog zapłać”. Prof. Franciszek Słomkowski.

O wstrzymanie egzekucji podatkowych. Wczoraj odbyło się posiedzenie Syndykatu interesentów drzewnych w sprawie ostatnich wymiarów podatkowych. Po dłuższej dyskusji wybrano delegację, która z ramienia syndykatu ma się udać do prezesa Izby skarbowej w sprawie wstrzymania kroków egzekucyjnych aż do czasu zafatwienia właściwych rekturów.

(1) **Dwa pierwsze ukazy „Cyryla I.”** Pisma rosyjskie donoszą, że po wydaniu manifestu, manującego siebie carem, Cyryl „I.” ogłosił nominacje następujące: pełnomocnikiem na Banat mianował hr. Grabbe, przedstawicielem na Macedonię generała Pappenguta, dyrektorem wydziału dobroczynności Wietczujna (na razie — jak piszą Dni — sprzedaje na targu masło), pełnomocnikiem na Serajewo Ketrizza. Drugi ukaz zabrania wszelkich napaści i insynuacji pod adresem kogokolwiek z rodziny Romanowów.

(2) **Pod hasłem sprawy „Kazankowej”** rozpoczęła się w Anglii walka wybożcza, i konserwatyści i liberalowie o Bieciua wyborcom usunąć kleskę mieszkankowa, trapiąca całą powojenną Europę. Nie ulega wątpliwości, że hasło to zabrzmi przy najbliższych wyborach i w Polsce.

(3) **Rzadki okaz.** Tuż przy granicy słaskiej w Makoszu, w powiecie Ostrzeszowskim, znajduje się w parku pień, wykopany na polu, który prawdopodobnie tysiące lat leżał w ziemi i zamienił się w kamień. Na owym pniu, który ma objętość jednego metra, a pół metra wysokości, uwidocznił się bardzo dokładnie sęki i słoje drzewa.

„Bluszc” z każdym nowym numerem coraz bardziej zbliża się do swoich dobrych dawnych czasów przedwojennych. W numerze ostatnim artykuł p. Stanisława Sedlaczka, naczelnego inspektora harcerstwa, porusza żywotną

sprawę naszego skautingu. Korespondentka „Bluszc” z Paryża, p. F. S., daje ciekawe sprawozdanie z wystawy paryskiej, obejmującej nowe wynalazki i ulepszenia z zakresu gospodarstwa domowego. M. Kuncewiczowa pisze feljton „Miasta i kobiety”, Marja Dabrowka pełne wdzięku opowiadanie o „Jazębinowej Ziemi”. Dalej czytamy nowelę M. Samotyłowcei „Samoty Pan”, powieść Ceysingerówny „Drogami duszy”, C. Walewskiej „Jak w strasznej bajce”, studjum dr. M. Kasterskiej o Marie de France, „poeta legend”. Obficie i ciekawie przedstawia się dział wskazówek praktycznych. Do Nr. 42 dołączono tablicę krojów. W dodatku powieściowym drukuje „Bluszc” powieść tłumaczoną z angielskiego pt. „Kwieciny czere”.

(4) **Nowości ilustrowane.** W nr. 42 z 18 paźdz. znaleźliśmy, jak zwykle, mnóstwo ilustracji. Wszystkie wypadki ostatniego tygodnia tak w Polsce, jak i zagranicą miały tu swoje odzwierciedlenie w doskonałych fotografiach. Poza tygodniem politycznym i społecznym poświęcono w numerze trzy stroniczki scenie i ekranowi. Konstatujemy stałe doskonalenie się tego sympatycznego tygodnika.

(5) **W zamiarze samobójczym** wypila większą ilość formaliny 18-letnia Irena Hankiewicz, uczennica szkoły wydziałowej. Powód niezany.

(6) **Na budkę inwalidzka** Jana Kwasińskiego pod rogatką Strzyjską napadli lwowscy rabusie Michał i Aleksander Stankiewicz, Teofil Tilińczak, Franc, Winiarz i Jan Kłwak. Zrabowali szary napoje i jedzenie, wsiadli do oczekującego samochodu i uciekli.

(7) **Krwawy zażar w fabryce.** Robotnik fabryki „drożdży” w Hołosku Wielkim N. N. został postrzelony w udo przez znieważonego dyrektora tej fabryki, Stanisława Maczka.

(8) **Trup dziecka 7-miesięcznego**, zapakowanego w pudełko, znaleziono na szkarpałach toru kolejowego koło Barszczowic. Według przeprowadzonych dochodzeń, dziecko zostało uduszone i wyrzucone przez okno pociągu.

(9) **Trzy wypadki automobilowe.** Na ul. Mickiewicza najechał automobil pocztowy na stojącą dorożkę, przewrócił ją i pokaleczył konie. — U wylotu ul. Sadownickiej przejechał automobil Nr. 7192 właściciela realności Jana Kalytaka i ciężko go potłokł. — Na ul. Żółkiewskiej najechał samochód Nr. 7350 Michała Jabłońskiego z Dublin i ranął go w nogę. — Na ul. Kopernika najechało auto nr. 7614 na zamiatającego ulicę Antoniego Szczęściaka, zam. przy ul. Snopkowskiej 10 i silnie go potłokło.

(10) **Napad pod bożnicą.** Wychodzącego z bożnicy na Zniesieniu Naftalego Lufta ugodził jakiś ulicznik tak silnie

kamieniem w głowę, że Luft upadł na ziemię. Pogotowie ratunkowe patrzyło rane Lufta, do kości sięgająca.

(11) **Zamach samobójczy.** Poszukiwana przez policję ze względów sanitarnych dziewczica lekkich obyczajów, 18-letnia Stanisława Jazowska, prowadzona na policję przez posterunkowego, koło pasażu Mikolasza wypila porcję jedyny. Jazowska odwrócił posterunkowy na Pogotowie ratunkowe, skąd po przepłukaniu żołądka odwieziono ją do szpitala. Jazowska drugi raz w tym miesiącu targnęła się na swoje życie.

(12) **Napad na strażnika akcyzowego.** Józef Tutak, właściciel realności na Wólce, z zemsty za dokonaną rewizję mesionych przez jego żonę rzeczy przez strażnika akcyzowego, Stanisława Adameczyka, napadł nań z pałką i zmusił leżbroznego do ucieczki. Tutak jest znany policji jako blainik i fałszerz pieniędzy, wobec czego zamknięto go w aresztach.

Okruchy.

Pierwszym warunkiem dla człowieka dzisiejszego jest podność się i rozplonienie, że temu tylko warunkowi czyniąc zadość, zdala on zwzględ ludzi przeszłych, zależyć w sobie kamień węgielny społeczności wolnej, rozemniec trafnie swoich nieprzyjaciół od swoich sprzymierzeńców. Człowiek, który czuje sztukę, który rozumie słowem wymownem, przyjemem i stworzoną duszę, który poświęca się za Ojczyznę, nie może doświadczać żadnego z tych wstrząszeń bez wdęcia razem w siebie promyka prawdy, promyka wewnętrznej światła, promyka Bostwa! a wtedy czuje się wolnym, zapewnia o sobie, nie patrzy na siebie. Dlategoż widzi on prawdę i urzeczywistnia ją na ziemi, bo gotów jest poświęcić pieniądze, ażeby mieć arcydzieło, które go zachwyci, gotów przeleć krew, ażeby pozyskać zwycięstwo swojemu krajowi, gotów oddać wszystko za prawdę. W takiej chwili czuje się człowiekiem zupełnym.

Adam Mickiewicz.

TOWARZYSTWO AKC. H. CEGIELSKI zwołało swych akcjonariuszy na Nadzwyczajne Walne Zebranie w dniu 27. września rb. w celu przedłożenia swym akcjonariuszom zwalorygowanego bilansu na złoto. Z cyfr bilansowych, które w aktywach wynoszą 12 milionów, w pasywach 1,8 miliona zł., rezultuje czysty majątek Towarzystwa netto 10,3 miliona złotych. Walne Zebranie określiło w myśl życzenia Zarządu i Rady Nadzorczej, oraz w myśl przepisów Rozp. Prez. Rzecz. z dnia 25. czerwca rb., kapitał zakładowy na 6,6 miliona złotych, podzielony na 50-złotowe akcje tak, że na każde 50 akcji starych otrzymanych akcjonariusz jedną 50-złotową akcją. Do funduszy rezerwowych przypisano 3,7 miliona złotych, przyczem ostrożnie przeszacowane wartości wykazuje poważne dalsze, ciche rezerwy. Walne Zebranie przyjęło jednomyślnie wnioski Zarządu i Rady Nadzorczej i wyraziło kierującemu Towarzystwa swoje żywe zadowolenie. Wpłacony przez akcjonariuszy kapitał został całkowicie bez strat na substancji zachowany, a Towarzystwo z racji wielkich rezerw ma podstawy swoje doskonale zabezpieczone. Obecny kurs giełdowy akcji T. A. H. Cegielski nie odpowiada wcale rzeczywistej bilansom złotym wykazanej wartości, z czego należy wnioskować, że wiadomość o przedstawieniu bilansu złotego nie dotarła jeszcze do szerokiego kręgu akcjonariuszy. Ponieważ znaczna ilość akcji tego Towarzystwa znajduje się w rękach drobnych akcjonariuszy, przestrzec ich należy przed sprzedawaniem akcji H. Cegielski niżej ich bilansowej wartości, która wykazuje 150 zł.

Z teatrów lwowskich.

Repertuar Teatru Wielkiego:
Poniedziałek, 20. bm. „Zamarte o-czy”.
Wtorek, 21. bm. „Wolna pierrotki” i „Chopinada”.

Repertuar Teatru Małego:
Poniedziałek, 20. bm. „Podatek majątkowy”.
Wtorek, 21. bm. „Podatek majątkowy”.

Repertuar Teatru Nowego:
Poniedziałek, 20. bm. „Pajacyk”.
Wtorek, 21. bm. „Pajacyk”.

OGŁOSZENIA.

ROZMAITE OBWIESZCZENIA.

C. I. 256/24/1. Edykt. Powód Jakób Tilius wniósł skargę przeciw pozwanemu Majerowi Schwarzbud o wykreślenie pretensji do powyższej liczby. Audiencje do ustnej rozprawy wyznaczono na 5 listopada 1924, 8 rano w tym Sądzie biurowo 4. Ponieważ miejsce pobytu pozwanego jest nieznaną, ustanawia się pana dra Olijnyka adwokata w Grzymałowie kuratorem, który nieobecnego będzie zastępował na tegoż koszt, nieobezbezpieczeństwo dopóki on sam się nie stawi lub nie ustanowi pełnomocnika.
Sąd powiatowy, Oddział I.
Grzymałów, dnia 29 września 1924. 6057

AMORTYZACJE.

T. II. 7/24. Zarządzenie umorzenia weksla. Na wniosek Banku Handlowego w Warszawie Oddział w Krakowie, podjęmie Sąd postępowanie celem umorzenia niżej oznaczonego weksla, który miał zaginać i wzywa się posiadacza tego weksla, aby go do dnia 45 licząc od dnia 1 października 1924 przedłożył temu Sądowi. W razie przeciwnym po upływie tego terminu uznałby Sąd weksel za umorzony. Weksel ten opiewał: Wien, den 3. Juni — Fr. 3.000 — Am. 31. Juli 1924, zahlen Sie gegen diegen Prima Wechsel, an die Oden N. Sternbuch, St. Gallen die Summe von Fr. Dreitausend — Wert in Rechnung und stellen solchen auf Rechnung lt. Bericht Fa — Landau Neger et Co Krakau, Krakowska No. 2 Zahlbar beim Wiener Bankverein Krakau — N. Sternbuch n. gezichnet von, Landau Neger et Co. Krakau Ament et Neger Wienn (in dorso) Order Schweiz Volksbank N. Sternbuch m. v. Ordre Banque de Commerce a Varsovie Valeur a l'encaissement St. Gall le 2 Juillet 1924 Banque populaire Suisse, dwa podpisy nieczytelne. 6071
Sąd okręgowy jako handl. Oddz. II.
Kraków, dnia 1 października 1924.

T. I. 6/24. Zarządzenie umorzenia weksla. Na wniosek powszechnego Banku kredytowego S. A. Oddział w Krakowie podjęmie Sąd postępowanie celem umorzenia niżej oznaczonego czeku, który miał zaginać i wzywa Sąd posiadacza tego czeku, aby go do dnia 45 licząc od 1 października 1924 przedłożył temu Sądowi. W razie przeciwnym po upływie tego terminu uznałby Sąd czek za umorzony. Czek ten opiewał: Nr. 39.315. Cracoy August 12, th 1924. Anglo Austrian Bank Limited 24—28 Lombard Street London E. C. 3. Fay Reis und Handels A. G. Hamburg or oder deux cents dix-neuf pounds quatre pences 1. 219. (Pieczęć: Allgemeine Kreditbank Filiale Krakau) 2 podpisy. 6072
Sąd okręgowy jako handl. Oddział II.
Kraków, dnia 1 października 1924.

UPADŁOŚCI.

L. cz. S. 3/24. Edykt konkursowy. Otwarcie konkursu do majątku Wolfa Friedmana, właściciela realności w Krakowie. Komisarz konkursowy sędzia Sądu okręgowego Spitzer, Zarządca masy adw. dr. Laub. Pierwsze zgromadzenie wierzycieli w powyż wymienionym Sądzie, biuro Nr. 41 dnia 25 września 1924 o godz. 10 przedpołudniem, Czasokres do zgłoszenia wierzycielności do 10 października 1924. Audiencja rozpoznawcza w tymże Sądzie dnia 23 października 1924 o godz. 10 przedpołudniem. 6065
Sąd okręgowy jako konkursowy O. VI.
Kraków, dnia 10 września 1924.

L. cz. Sa 10/24/1. Edykt ugodowy. Otwarcie postępowania ugodowego do majątku dłużnika Emanuela Guttera w Krakowie. Komisarz ugodowy sędzia Sądu okręgowego Spitzer, Zarządca ugodowy adw. dr. Ludwik Rattler w Krakowie. Audiencja do zawarcia ugody w wymienionym Sądzie biuro Nr. 37 dnia 5 listopada 1924 o godz. 10 przedpoł. Czasokres do zgłoszenia wierzycielności do 30 października 1924. 6080
Sąd okręgowy, Oddział VI.
Kraków, dnia 8 października 1924.

Sa 33/24/23. W postępowaniu ugodowym Józefa Brauna, kupca we Lwowie odracza się audiencję ugodową na 10 paźdz. br. wyznaczoną—na dzień 30 października 1924 godz. 11 przedpoł. w biurze Nr. 18. 6058
Sąd okręgowy cyw. Oddział VII.
Lwów, dnia 10 października 1924.

UZNANIA ZA ZMARŁEGO.

T. V. 259/24/3. Marcin Treła, urodzony 1885 w Durdach powiat Tarnobrzeg, przydzielony do 40 pułku piechoty, w sierpniu 1914 wyruszył na front rosyjski, tam zaginął w jesieni 1914. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego wzywa się, aby zawiadomiono Sąd o zaginionym. 6041
Sąd okręgowy.
Rzeszów, 13. września 1924.

T. 199/24/3. Stanisław Ciba, urodzony 1885 powiat Tarnobrzeg, żołnierz 6. pułku ułanów na froncie włoskim w bitwie nad Piawą w czerwcu 1918 zaginął. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego wzywa się, aby zawiadomiono Sąd o zaginionym. 6042
Sąd okręgowy.
Rzeszów, 11. września 1924.

T. V. 163/23/9. Jan Janrozik, urodzony 1887 w Jaworniku polskim, powiat Rzeszów, żołnierz armii austriackiej, walczył na froncie zachodnim, zchorowawszy na tyfus oddany do szpitala w barakach zakaźnych w Lublanie, zmarł w kwietniu lub maju 1915. Wdrażając postępowanie celem udowodnienia jego śmierci wzywa się, aby zawiadomiono Sąd o zaginionym do trzech miesięcy, poczem Sąd rozstrzygnie o dowieździe śmierci. 6047
Sąd okręgowy.
Rzeszów, 19. lipca 1924.

T. V. 328/24/4. Józef Kara, urodzony 1881 w Gorzycach, powołany do austr. 49 pułku piechoty brał udział na froncie rosyjskim i po bitwie dnia 2. września 1914 pod Lublinem zaginął. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego. Wydaje się wezwanie, aby udzieleno Sądowi wiadomości o powyż wymienionym. 6049
Sąd okręgowy.
Rzeszów, 4. listopada 1922.

T. V. 299/24/3. Jakób Słysz, urodzony 1878 w Nowosielecach powołany mobilizacją do 34 pułku obrony krajowej brał udział na froncie rosyjskim w dniu 2. listopada 1914 pod Sandomierzem i zaginął. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego. Wydaje się wezwanie, aby udzieleno Sądowi wiadomości o nim i wzywa go, aby przed tym Sądem stawiał się lub w inny sposób uwiadomił o swym życiu. Sąd na ponowną prośbę po 1 maja 1925 rozstrzygnie wniosek. 6048
Sąd okręgowy.
Rzeszów 28. marca 1922.

T. VI. 244/24/2. Wdrożenie postępowania celem uznania za zmarłego. Szlachciz Franciszek, rolnik z Piązy (Chrzanów) przydzielony 1914 do 16 pułku polspolitego ruszenia nie daje znaku życia. Wdrażając postępowanie celem uznania wymienionego za zmarłego ogłasza się wezwanie, aby udzieleno Sądowi wiadomości o nim i wzywa go, aby przed tym Sądem stawiał się lub w inny sposób uwiadomił o swym życiu. Sąd na ponowną prośbę po 1 maja 1925 rozstrzygnie wniosek. 6067
Sąd okręgowy cyw. Oddział VI.
Kraków, dnia 16 września 1924.

T. VI. 297/24/1. Wdrożenie postępowania celem uznania za zmarłego. Noszkiewicz Jakób, rolnik z Łątki górnej (Bochała) przydzielony 1915 do armii austriackiej nie daje znaku życia. Wdrażając postępowanie celem uznania wymienionego za zmarłego ogłasza się wezwanie, aby udzieleno Sądowi wiadomości o nim i wzywa go, aby przed tym Sądem stawiał się lub w inny sposób uwiadomił o swym życiu. Sąd na ponowną prośbę po 1 maja 1925 rozstrzygnie wniosek. 6076
Sąd okręgowy cyw. Oddz. VI.
Kraków, dnia 16 września 1924.

T. 126/24/3. Józef Ludwik z im. Krupski, syn Marceliego, urodzony 11 kwietnia 1884 w Kaborowcach pow. Zborów, zamieszkały w Brodach, powołany w r. 1914 do wojska austr. miał zaginać na froncie włoskim w r. 1917. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego a małżeństwa jego z Anną Czy-

żewska zawzartego za rozwiązanie, wzywa się aby uwiadomiono o zaginionym do 6 miesięcy Sąd lub kuratora adw. Baltara wicza w Złoczowie, którego ustawi się zarazem obrońcą wężła małżeńskiego. 6056
Sąd okręgowy, Oddz. IV.
Złoczów, dnia 5 września 1924.

FIRM.

Firm. 1033. Rg B. I. 253. Zmiany dotyczące firmy spółkowej już wpisanej. Do rejestru wpisano dnia 10 września 1924: Brzmienie firmy: Spółka akcyjna „Nafita”. Siedziba spółki: Lwów. Trzeci-go Maja 2. Zmiany: Uchwała Walnego zgromadzenia z dnia 26 listopada 1923 stwierdzoną notarialnie do Lrep. 29291, zatwierdzone postanowieniem Ministra Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z 23. maja 1924, ogłoszona w Monitorze Polskim z 5 czerwca 1924 Nr. 128, a sprzostowaną w Monitorze Polskim z 27 czerwca 1924 Nr. 141 zmieniono § 9 statutu spółki, który dotąd brzmieć będzie: „Kapitał zakładowy Spółki wynosi marek 2.740.000.000 podzielonych na 95.000 sztuk akcji imiennych uprzywilejowanych i 2.645.000 sztuk na okaziciela opiewających; pełno i w gotówce w wkładkach, nominalnej wartości mkp. 1000 każda. 6029
Sąd okręgowy cyw. i handl. Oddz. IV.
Lwów, dnia 26 sierpnia 1924.

Firm. 822. Rg. A. V. 115. Wpis firmy spółkowej. Do rejestru wpisano dnia 9. lipca 1924: Siedziba firmy: Lwów, ul. Kopernika 18. Brzmienie firmy: „Barwik i Borzemski”. Przedmiot przedsiębiorstwa: Handel artykułami w zakresie przemysłu i sztuki fotograficznej wchodzącej. Forma prawna spółki: Jawna spółka handlowa od 1 czerwca 1924. Jawnymi spółnikami są: Stanisław Barwik i Władysław Borzemski, kupcy we Lwowie, pierwszyszy przy ul. Zofii Chrzanowskiej 11, drugi przy ul. Jakóba Strzeżnińskiego zamieszkał. Podpis firmy nastąpi w ten sposób, że pod brzmieniem firmy mieszczą swe podpisy własnoręczne obojgu spółników. 6030
Sąd okręgowy cyw. i handl. Oddz. IV.
Lwów, dnia 2 czerwca 1924.

Firm. 1008. Rg. B. I. 288. Zmiany dotyczące firmy spółkowej już wpisanej. Do rejestru wpisano dnia 30 sierpnia 1924: Siedziba firmy: Krajowy Zakład dla przemysłu fabrycznego „Rolindustria”. Spółka akcyjna we Lwowie. Zmiany: Uchwałą Walnego zgromadzenia z 26 marca 1924, zatwierdzoną postanowieniem Ministrów przemysłu i handlu oraz skarbu z dnia 10 paźdz. 1923 ogłoszoną w Monitorze Polskim z dnia 13 listopada 1923 Nr. 258 podwyższano kapitał akcyjny do kwoty 150.000.000 mkp., który podzielony jest na 150.000 akcji po 1000 mkp. opiewających na okaziciela. Kapitał ten wpłacono w całości w gotówce. Oddat więc § 7 statutu opiewać będzie: Kapitał zakładowy spółki wynosi pierwotnie mkp. 20.000.000 i był podzielony na 20.000 sztuk akcji po mkp. 1000 gotówką i pełno wpłaconych opiewających na okaziciela. Na podstawie uchwały Walnego zgromadzenia z 17 września 1921 zatwierdzonej rozpoządzeniem Ministerstwa przemysłu i handlu z dnia 12. lutego 1923 podwyższano kapitał zakładowy o mkp. 40.000.000, tj. do wysokości 60.000.000 mkp. przez wydanie 40.000 sztuk akcji po mkp. 1000 go-

tówką i pełno wpłaconych, opiewających na okaziciela, wskutek czego kapitał zakładowy wynosi mkp. 60.000.000 i podzielony jest na 60.000 sztuk akcji po mkp. 1000 gotówką i pełno wpłaconych, opiewających na okaziciela. Na podstawie uchwały Walnego zgromadzenia z 26 marca 1923 r. podwyższano kapitał zakładowy o mkp. 90.000.000 przez wydanie 90.000 sztuk akcji po mkp. 1000 gotówką i pełno wpłaconych, opiewających na okaziciela. skutkiem czego kapitał zakładowy wynosi obecnie marek polskich 150.000.000 i podzielony jest na 150.000 sztuk akcji po 1000 mp. gotówką i pełno wpłaconych opiewających na okaziciela. 6032
Sąd okręgowy cyw. i handl. Oddz. IV.
Lwów, dnia 19 sierpnia 1924.

Firm. 1169. Sp. I. 84. Zmiany dotyczące Firmy spółkowej już wpisanej. Do rejestru wpisano dnia 25 września 1924: Siedziba firmy: Lwów. Brzmienie firmy: Akcyjny Bank Hipoteczny. Zmiany: Uchwałą Walnego zgromadzenia z dnia 30 kwietnia 1923, zatwierdzoną postanowieniem Ministrów przemysłu i handlu oraz skarbu z dnia 30 lipca 1924 L. 4163 D. K. III, ogłoszoną w Monitorze Polskim z 21 sierpnia 1924 Nr. 191 podz. 385 podwyższano kapitał zakładowy do kwoty 1.050.000.000 mp. podzielonej na 3.750.000 pełnowpłaconych akcji po 280 mk. nominalnej wartości. Na tej samej zasadzie ust. 14 i 15 § 10 otrzymały brzmienie ustalone z nrze 191 Monitora Polskiego z d. 21 sierpnia 1924. Członkiem Rady nadzorczej dr. Aleksander Raczynski zastąpił. Członkiem Rady nadzorczej wybrano dr. Ludwika Zelenieckiego. Prokura Radolfa Kozińskiego wygasła. 6062
Sąd okręgowy jako handl. Oddział IV.
Lwów, dnia 24 września 1924.

Firm. 1458/24. C. III. 60. Wpisano do rejestru Oddział C: Siedziba firmy: Kraków ul. Nadwiślańska 8. Brzmienie firmy: „Mewa”, fabryka mydeł toaletowych, perfumierii i przetworów chemiczno-kosmetycznych, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Prokurę udzieleno Jakóbowi (Kubie) Goldmannowi, zamieszkałemu w Krakowie we firmie „Mewa”. Dzień wpisu: 17. września 1924. 6062
Sąd okręgowy jako handl. Oddział II.
Kraków dnia 16. września 1924. 6017

L. cz. Firm. 464/24. Do rejestru firm pojedynczych wpłacono przy firmie Etwar piwny Zdzisława hr. Tarnowskiego w Dzikowie; ustąpił prokurysta dr. Ernest Habicht, udzieleno prokure Janowi Panuszewskiemu, który pod wypisanym brzmieniem firmy położy swój podpis z dodatkiem nadzeczniacym prokure. 6017
Sąd okręgowy, Oddział V.
Rzeszów, 6. września 1924.

Firm. 1227/24. C. III. 96. Wykreślenie firmy. Z rejestru oddział C wykreślono: Firma i siedziba: Fabryka wyrobów metalowych i patentowanych materiałów sprężynowych Franciszek Berbecka i Ska, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Krakowie. Skat. Kłent: rozwiązania i ukonieczona likwidacji. Dzień wpisu: 22. lipca 1924. 6019
Sąd okręgowy jako handlowy, Odd. II.
Kraków, 19. lipca 1924.

DAM SIŁOTKĘ ZA SWOJA, odłączona 8-miesięczna tylko w dobre ręce, z braku środków utrzymania, Sykstuska 56a. 6053-2

Kilkaset wagonów ziemniaków jadalnych, zdrowych z natychmiast. dostawą dla kraju przy akredytywie i pod gwarancją ze strony dostawcy kupi Tow. Akcyjne.

USTNE ZGŁOSZENIA od 12-tej do 8-mej wieczór przyjmuje Dyrektor pokój 17 HOTEL GEORGE'A, — PISEMNE SKRZYŃKA POCZTOWA 335 KATOWICE. 6065

Prenumerata bez odnośzenia miesięcznie 3 zł. 50 gr., z odnośzeniem list pocztą miesięcznie 3 zł. 70 gr., zagranicą 5 zł. 50 gr. — Redaktor naczelny przyjmuje od 1—4 popoł. — Listów nielotrowanych należyście nie przyjmie się — Reklamsów Redakcja i Administracja nie zwraca. — Konto P. K. O. 141.698.

Redaktor odpowiedzialny: JERZY KONARSKI. Należytość pocztowa opłacono ryczałtem. Drukarnia Polska, pod zarz. Z. Kiebusiewicz.